

'ZIJN SCHILDERIEN WAREN TOCH BETER'

'Ongelooflijk stroperig.' Het gebeurt zelden dat een muzikant die bedenking heeft bij de muziek die hij speelt.

Behalve als de componist James Ensor heet en de uitvoerder ervan professioneel cellist Steven Caeyers is. Tijdens *Museumnacht* laat hij schilder Ensor op de ideale locatie weerklinken. Gelukkig brengt het duo in het Rockoxhuis ook enkele échte componisten.

woord Ivo Van Orshoven
beeld Greetje Van Buggenhout

Hoe kom je als cellist terecht bij James Ensor?

Steven Caeyers: 'Normaal gezien speel ik niet in duo, maar in een kwartet. Toen we het oprichtten, waren we op zoek naar een naam. We wilden geen grote componisten nemen. Het Beethovenkwartet bijvoorbeeld, dat zou veel te hoogdravend klinken. Het Dalikwartet leek ons wel wat, dat klonk goed. Maar we blijven Belgen, en daarom kozen we uiteindelijk voor een Belgische schilder. Een goede keuze, want de naam Ensor opent voor ons vele deuren, ook internationaal.'

En hij heeft ook muziek geschreven.

'Ja, dat kwam goed uit. Nu, veel stelt het allemaal niet voor. Ensor experimenteerde wat in zijn vrije tijd, maar hij kon geen noot lezen. Hij had een traporgel en speelde af en toe piano. Begin 1900 heeft hij dan helemaal zelf een pantomime gemaakt, *La gamme d'amour*.

zouden ze nu al lang vergeten zijn. *Complainte berceuse* is van een stroperigheid... Dat is Laura Lynn avant la lettre. En *Flirt des marionnettes* is heel frivol en speels.'

Dat zou je niet verwachten van Ensor, die zich wel eens vereenzelvigde met Jezus Christus.

'Hij had inderdaad een bewogen leven, maar als schilder vind ik hem helemaal niet getormenteerd. Hij schilderde heel spontaan. Ensor is niet de filosoof die twee maanden voor een doek ging zitten nadenken voor hij eraan begon. Dat neemt niet weg dat ik zijn werken prachtig vind. Speciaal voor *Museumnacht* toont het Rockoxhuis enkele etsen van Ensor in de kelder. Dat geeft onze muziek ook meteen meer draagwijdte.'

UIT DE PIJP KOMEN

Op *Museumnacht* speel je niet met het kwartet, maar samen met je jongere nicht. Zijn jullie

Steven Caeyers: 'Ensors muziek is alleen nog bekend in Oostende.'

vijf broers en een zus. Als tieners speelden wij met vier broers al strikkwartet, terwijl de vijfde ons begeleidde op de dwarsfluit. Bovendien hadden wij het geluk dat de familie Kuijken ook in de buurt woonde. Je weet wel, van onder andere Sigiswald Kuijken. Twee broers zijn ook professioneel muzikant geworden: een is dirigent en schrijft nu ook aan een boek over Beethoven, en de andere maakt toneelmuziek. Met Mart breekt nu een nieuwe generatie Caeyersmuzikanten aan.'

LICHTVOETIG

Welke muziek brengen jullie op *Museumnacht* naast die van Ensor?

'Het wordt een combinatie tussen 17de-eeuwse en eind 19de-eeuwse muziek. Voor de 17de eeuw zijn we op zoek gegaan naar barokmuziek voor celloduo's. Die muziek sluit aan bij de sfeer van het Rockoxhuis. De andere stukken zijn vooral aangenaam om naar te luisteren, met mooie melodieën. Zoals in de geest van de muziek

van Ensor. Verwacht dus geen zwaarmoedige Mahler.'

Gaat die lichtvoetigheid niet vervelen?

'We spelen natuurlijk niet telkens dezelfde stukken. Met het Ensorkwartet doen we eigenlijk volledig onze zin. We staan ook allemaal in het muziekonderwijs, dus hoeven we voor het geld geen compromissen te sluiten. Zo zijn we ooit met Hugo Claus twee weken op tournee geweest door Nederland. Nu zijn we dan weer bezig aan een project met Dimitri Verhulst. We volgen onze eigen weg. Misschien linkt die eigenzinnigheid ons nog het meest aan James Ensor.'

'We volgen onze eigen weg. Misschien linkt die eigenzinnigheid ons nog het meest aan James Ensor'

Ensor schreef het scenario, maakte de decors én componeerde er de muziek voor. Omdat hij geen noten kon lezen, heeft de toenmalige directeur van het conservatorium van Oostende ze voor hem opgetekend. Zijn muziek is trouwens nu alleen nog bekend in Oostende. De beiaardier speelt zijn stukken haast dagelijks. Het gaat dan over twee thema's uit *La gamme d'amour*: *Complainte berceuse* en *Flirt des marionnettes*.

Hoe klinken die stukken?

'Ze zijn wel aardig, hoor. Maar eerlijk: als ze niet van Ensor waren,

een vast duo?

'Nee, Mart en ik spelen heel weinig samen. Het is voor mij een speciale gelegenheid, want ik heb mijn nichtje in de muziek begeleid vanaf haar vijf jaar. Het was toen al duidelijk dat ze talent had. Ondertussen is ze er 27, en speelt ze fantastisch. Ik zal uit mijn pijp moeten komen.' (lacht)

Komen jullie uit een muzikale familie?

'Zeker. Mijn ouders zijn nooit professionele muzikanten geweest, maar ze hebben ons wel enorm gestimuleerd. Wij waren thuis met

Caeyers Cello Duo speelt muziek van Ensor, tijdens *Museumnacht* op za 16 augustus om 19u30, 20u, 20u30, 21u30 en 22u30. Rockoxhuis, Keizerstraat 12, 2000 Antwerpen. Info: www.museumnacht.be of 03/201.92.50.